

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

**Економка і підприємництво:
організаційно-методологічні
аспекти обліку, фінансів,
аудиту та аналізу**

*Збірник наукових праць
за результатами наукової роботи факультету обліку
та фінансів*

Випуск 16

Полтава – 2016

УДК 657:657.15

ББК 65.052.9(4 укр.) : 65.9 (4 укр.)2b

Е 52

Друкється відповідно до рішення вченої ради факультету обліку та фінансів від 12 вересня 2016 р., протокол № 1.

Редакційна колегія:

Дорогань-Писаренко Л. О. – к.е.н., доцент, декан факультету обліку та фінансів;

Безкровний О. В. – к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів за напрямом підготовки «Фінанси і кредит»;

Ватуля І. Д. – доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів по заочній (дистанційній) формі навчання.

Канцедал Н. А. – к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів за напрямом підготовки «Облік і аудит»;

Зоря О. П. – к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи;

Аранчій В. І. – к.е.н., професор, ректор академії, професор кафедри фінансів і кредиту;

Плаксінко В. Я. – д.е.н., професор, завідувач, професор кафедри бухгалтерського обліку;

Левченко З. М. – к.е.н., доцент, завідувач, професор кафедри організації обліку та аудиту.

Комп'ютерне оформлення та редагування:

Зоря О. П. – к.е.н., доцент, відповідальний за наукову роботу по кафедрі фінансів і кредиту;

Сторова О. В. – к.е.н., доцент, відповідальна за наукову роботу по кафедрі економічної теорії та економічних досліджень;

Романченко Ю. О. – к.е.н., доцент, відповідальна за наукову роботу по кафедрі організації обліку і аудиту;

Ліпський Р. В. – к.е.н., відповідальний за наукову роботу по кафедрі бухгалтерського обліку.

Е 52 Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу [Текст] : зб. наук. пр... / ПДАА. – Вип. 16. – Полтавіа, 2016. – 422 с.

В збірнику висвітлюються актуальні питання удосконалення бухгалтерського обліку, фінансів, аудиту та аналізу в умовах реформування економіки.

Для студентів, аспірантів та викладачів вузів.

УДК 657:657.15

ББК 65.052.9(4 укр.) : 65.9 (4 укр.)2b

© Полтавська державна аграрна академія, 2016

Відповідальність за зміст наданих для друку матеріалів несуть автори.

Зміст

ст.

Секція «Облік і аудит»

<i>Винник В. П. ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ</i>	13
<i>Грибовська Ю. М., Агєєнко С. В. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ У 2016 РОЦІ</i>	15
<i>Грибовська Ю. М., Бунецький В. А. МІСЦЕ ТОВАРНОЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ</i>	17
<i>Грибовська Ю. М., Колісник О. В. ОБЛІК ДОХОДІВ В КОНТЕКСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗМІН</i>	19
<i>Гурт Т. О. ПРОДУКЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА: ВИДИ, КЛАСИФІКАЦІЯ, ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ</i>	22
<i>Ємець М.О. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ</i>	25
<i>Єрмолаєва М. В., Канцедал Н. А., Самойлік Л. Ю. ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ВИКОРИСТАННЯ КОРПОРАТИВНИХ КАРТОК ПРИ РОЗРАХУНКУ ЗА ТОВАРИ</i>	27
<i>Заїчкіна Л. Ю. НОВАЦІЇ: ЕЛЕКТРОННЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ</i>	29
<i>Іманова В. П. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ</i>	32
<i>Канцедал Н. А., Крат Н. В. ІДЕНТИФІКАЦІЯ НЕЗАВЕРШЕНИХ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ОБ'ЄКТА ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ</i>	34
<i>Канцедал Н. А., Лізунова І. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ БЕЗНАДІЙНОЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ</i>	36
<i>Канцедал Н. А., Лук'янчук В. С. ЕЛЕМЕНТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО КОШТІВ ЦІЛЬОВОГО ФІНАНСУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ</i>	38
<i>Квіташ І. П. АНАЛІЗ МЕТОДИК ОЦІНКИ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ</i>	42

книги та реєстрів бухгалтерського обліку визначають склад капітальних інвестицій щодо кожної групи активів, які обліковуються на рахунку 15.

Другий етап передбачає аналіз документації, пов'язаної з придбанням таких активів. На третьому етапі виконується визначений перелік інвентаризаційних процедур (огляд, обстеження, контрольний обмір виконаних робіт та інші), що дає можливість встановити фактичну наявність перевіряємих активів, та порівняти виявлені результати з обліковими даними.

На четвертому етапі здійснюється відображення результатів контролю в інвентаризаційних описах. Слід зауважити, що типових документів для обліку результатів інвентаризації капітальних інвестицій не існує. Водночас Положення № 879 у п.п. 3.2-3.5 та п. 4.6 зобов'язує складати окремі інвентаризаційні описи капітальних інвестицій у розрізі їх видів [3]. Тому окремим питанням, що потребує додаткового дослідження є деталізація форм та змісту підсумкових документів інвентаризації незавершених капітальних інвестицій, в тому числі й таких: 1) що експлуатуються повністю або частково, але введення їх в експлуатацію не оформлено належними документами; 2) об'єктів, будівництво за якими припинено; 3) обладнання, монтаж якого не розпочато; 4) законсервованих об'єктів, що підлягають списанню.

Висновки. Таким чином, для налагодження ефективного внутрішньогосподарського контролю на підприємстві необхідно затвердити перелік інвентаризаційних описів незавершених капітальних інвестицій за їх видами, а також деталізувати зміст інформації, яка у них наводиться.

Список використаних джерел:

1. Карпова В. Інвентаризація запасів: порядок проведення та облік результатів [Текст] / В. Карпова // *Все про бухгалтерський облік*. – 2015. – №100 (2337). С. 21-23.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» № 92 від 27 квіт. 2000 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
3. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879 від 2 вер. 2014 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

**Канцедал Н. А., к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку;
Лізунова І. О., спеціальність «Облік і аудит», СВО «Майстр»**

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ БЕЗНАДІЙНОЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ

Анотація. На основі аналізу змін Податкового Кодексу України уточнено правила визнання дебіторської заборгованості безнадійною, деталізовано види заборгованості, на яку створюється резерв сумнівних боргів, а також зміст господарських операцій що викликає відповідні зміни у коригуванні фінансового результату платників податку на прибуток.

Вступ. З 1 січня 2015 року набули чинності зміни до Податкового Кодексу України, згідно з якими змінився порядок податкового обліку резерву сумнівних боргів та безнадійної заборгованості. Це пов'язано з тим, що основою податкового

обліку для платників податку на прибуток є інформація бухгалтерського обліку, на підставі якої платник податків для визначення оподатковуваного прибутку збільшує та/або зменшує фінансовий результат, визначений за правилами бухгалтерського обліку, на відповідну кількість податкових різниць, передбачених п. 139.1-139.2 ПКУ [2]. Податкові різниці, серед іншого, передбачають коригування і резервів, зокрема резерву сумнівних боргів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвитком теорії та практики бухгалтерського обліку операцій з обліку дебіторської заборгованості займалися вітчизняні та зарубіжні науковці: Ф.Ф. Бутинець, М.Я. Дем'яненко, А.М. Герасимович, Г.М. Дроздова, І.В. Жиглей, М.В. Кужельний, Ю.А. Кузьмінський, В.Г. Козак, Ю.М. Лисенков, М.Р. Лучко, О.В. Небильцова, М.Я. Остап'юк, К.В. Романчук, В.В. Сопко, Л.К. Сук, а також зарубіжні вчені Д.Р. Аріфулін, С.А. Бороненкова, О.О. Кірова, О.Ф. Мухін, М.І. Овсійчук, Д.М. Усаєв та інші. Стрімкий розвиток економічних зв'язків, їх форм, напрямів та способів розрахунку, потребує мобільного реагування на вказані зміни законодавчого регулювання з метою забезпечення процесу управління діяльністю підприємств.

Постановка завдання. Метою статті є деталізація змін Податкового Кодексу України, згідно яких правила обліку сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості ґрунтуються на визначенні безнадійної заборгованості та коригуваннях, передбачених для резерву сумнівних боргів.

Виклад основного матеріалу дослідження. До визначення безнадійної заборгованості, наведеного в пп. 14.1.11 ПКУ, з 01.01.2015 р. було внесено низку змін, зокрема, щодо визначення та уточнення термінології [2].

Відповідно, дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, яка є фінансовим активом, не придбана і не призначена для перепродажу, може бути визнана безнадійною за правилами ПКУ, зокрема в разі якщо:

1) минув строк позовної давності або заборгованість є простроченою та дії кредитора щодо примусового стягнення не призвели до повного її погашення (пп. «а» та пп. «є» пп. 14.1.11 ПКУ);

2) розмір заборгованості, яка прострочена понад 180 днів і не перевищує 365400 грн., а також вже були безрезультатно вжиті заходи для її стягнення (зокрема, звернення до суду) (пп. «г» пп. 14.1.11 ПКУ). Варто зауважити, що мінімально встановлений законодавством розмір безспірних вимог кредитора для порушення провадження у справі про банкрутство – 300 мінімальних зарплат (виходячи з розміру мінімальної зарплати на 2015 рік);

3) стягнення заборгованості унеможливилось у зв'язку з форс-мажором (обставини непереборної сили, стихійне лихо) і ці обставини підтверджені в порядку, передбаченому законодавством (пп. «ж» пп. 14.1.11 ПКУ);

4) боржника ліквідовано або визнано банкрутом у встановленому законодавством порядку (пп. «з» пп. 14.1.11 ПКУ).

Безнадійну заборгованість, що відповідає визначенню пп. 14.1.11 ПКУ, можна умовно поділити на дві групи: та, під яку створюється резерв сумнівних боргів, та інша, яка відображається в балансі без вирахування «сумнівної» частки. Податковий облік резерву сумнівних боргів Податковий Кодекс України визначає окремо, а саме: п. 139.2 ПКУ передбачено податкові різниці – коригування,

пов'язані з резервом сумнівних боргів [2].

Зазначені зміни мають безпосередній вплив на операції щодо коригування фінансового результату в податковому обліку, що полягають у наступному.

Фінансовий результат до оподаткування збільшується:

- на суму витрат на формування резерву сумнівних боргів – оборот за проведенням Дт 944 «Сумнівні та безнадійні борги» Кт 38 «Резерв сумнівних боргів» за звітний період;

- на суму витрат від списання дебіторської заборгованості, яка не відповідає ознакам безнадійної, наведеним у пп. 14.1.11 ПКУ (оборот за проведенням Д-т 944 «Сумнівні та безнадійні борги» К-т 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» у частині суми, списаної протягом періоду заборгованості, що перевищує резерв сумнівних боргів) [1].

Фінансовий результат до оподаткування зменшується:

- на суму коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів – у разі якщо протягом звітного періоду відбувалося зменшення резерву сумнівних боргів, у кореспонденції з рахунками доходів. Це коригування робимо на суму проведення Д-т 38 «Резерв сумнівних боргів» К-т 719 «Інші доходи від операційної діяльності» [1].

Висновки. Таким чином, порядок списання безнадійної заборгованості передбачає врахування податкових різниць, що викликають відповідні збільшення або зменшення фінансового результату до оподаткування. При цьому, на відміну від коригувань інших резервів (забезпечень), коригування резерву сумнівних боргів не викликає зменшення «податкового» фінансового результату на суму списаних безнадійних боргів за рахунок такого резерву.

Список використаних джерел:

1. Катеринець Н. Безнадійна дебітора в податковому обліку [Електронний ресурс] / Н. Катеринець // Дебет-Кредит. – 2015. – №37. – Режим доступу до журн.: <http://online.dtki.ua/Book/%C2%AB%D0%94%D0%9A%C2%BB%20%E2%84%9637-2015.epub/navPoint-6/True>.
2. Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 груд. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

**Канцедал Н. А., к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку;
Лук'янчук В. С., спеціальність «Облік і аудит», СВО «Магістр»**

ЕЛЕМЕНТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО КОШТІВ ЦІЛЬОВОГО ФІНАНСУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. Узагальнено та розкрито питання відображення коштів цільового фінансування на рахунках сільськогосподарських підприємств в Україні; наведено основні характеристики та принципи застосування облікової політики на підприємствах та особливості обліку державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників.

Вступ. Ринкові умови економіки передбачають розширення самостійності суб'єктів господарювання та наявність альтернатив при прийнятті рішень. Одним із важелів управління підприємством є його облікова політика, що дозволяє